

การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6*

ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SIDA EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK CENTERS 1 AND 2 UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6

ประเสริฐศิลป์ ศรีขานิล¹ และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

Prasertsil Srichanil¹ and Wiralpat wongwatkasem²

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻²Faculty of Education, Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: wiralpat@nmc.ac.th

วันที่รับบทความ : 16 กุมภาพันธ์ 2026; วันแก้ไขบทความ 23 กุมภาพันธ์ 2569; วันตอบรับบทความ : 25 กุมภาพันธ์ 2569

Received 16 February 2026; Revised 23 February 2026; Accepted 15 February 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

Citation:

* ประเสริฐศิลป์ ศรีขานิล และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2569). การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(2), 1155-1166.

Prasertsil Srichanil and Wiralpat wongwatkasem. (2026). Academic Administration Of School Administrators In Sida Educational Quality Development Network Centers 1 And 2 Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(2), 1155-1166.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 103 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

คำสำคัญ: การบริหารงานด้านวิชาการ, คุณภาพการศึกษา, ประถมศึกษา, บริหารการศึกษา

Abstract

This study aimed to: 1) examine the level of academic administration of school administrators in the Sida Educational Quality Development Network under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 6; and 2) compare academic administration as perceived by teachers with different lengths of work experience. The sample consisted of 103 teachers selected through simple random sampling based on the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.99. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and independent samples t-test.

The findings revealed that:

1) the overall and aspect-specific levels of academic administration were rated at a high level; and

2) when classified by work experience, there was a statistically significant difference at the .05 level in overall academic administration. A significant difference was also found in the aspect of educational media and technology development and utilization, with teachers having 10 years or more of experience reporting higher mean scores than those with less than 10 years of experience.

Keywords: Academic administration, Educational quality, Primary Education, Educational administration

บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถแข่งขันและปรับตัวได้ในบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยังมุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการใน 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ซึ่งงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ งานวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา (จิตรารักษ์ ร่วมจิตร นิวัตต์ น้อยมณี และกัมปนาท วัชรธนาคม, 2023; ไพซอล ตาปู จรุงณี แก้วเอี้ย และพิมพ์ปิณัฏ สุวรรณโณ., 2025)

อย่างไรก็ตาม สภาพการณ์ทางการศึกษาในปัจจุบันยังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผลการประเมินระดับชาติและนานาชาติ

เช่น PISA, NT และ O-NET สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนที่ยังต้องได้รับการพัฒนา งานวิจัยด้านการบริหารการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศติดตาม และการใช้เทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน (ศศิธร นิมสวัสดิ์ และ ประพันธ์ ธรรมไชย, 2025) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำดิจิทัลยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในยุคการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (ไพชอล ตาปู และคณะ, 2025)

สำหรับศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศติดตาม และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงและการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสมรรถนะผู้เรียนในโลกยุคใหม่ (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2025) อีกทั้งการศึกษาภาพเชิงอนาคตเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (ปิยะ ลิ่มฉาย นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ และสมศักดิ์ จันท่อง, 2025)

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาระบบการศึกษาของเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม ดังที่งานวิจัยหลายฉบับยืนยันถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ทักษะการบริหาร และประสิทธิภาพทางวิชาการของสถานศึกษา (จิตราภรณ์ ร่วมจิตร และคณะ, 2023; จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2025) การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา 1 และ 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและสร้างผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่มีมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ในปีการศึกษา 2568 จากสถานศึกษาทั้งหมด 17 สถานศึกษา จำนวนครูทั้งสิ้น 142 คน ใช้ Krejcie & Morgan (1970) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนทั้งสิ้น 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ทเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการ โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ($IOC = 0.67-1.00$) ทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีแอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอน โดยเริ่มจากการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย

นครราชสีมา เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 สำหรับขออนุญาตและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นทางการ

ภายหลังจากการได้รับการอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัย นครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดของการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถอธิบายข้อคำถาม ชี้แจงประเด็นที่ สงสัย และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความ ครบถ้วนและสมบูรณ์

เมื่อดำเนินการแจกแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ติดตามและรวบรวมแบบสอบถามคืน ด้วยตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแต่ละฉบับ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถนำไปวิเคราะห์ผลการวิจัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล โดยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าความถี่และร้อยละ และวิเคราะห์ระดับ การบริหารงานด้านวิชาการทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน พร้อมเทียบเกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560) นอกจากนี้ ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างอิสระ และวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้าน วิชาการด้วยค่าความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาระดับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาสีดา 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสีดา 1 และ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 103 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า (1) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 (2) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 72.80 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสีดา 1 และ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.51) แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานด้านวิชาการอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการแนะแนว ($\bar{x} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.42$) และด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.33$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.95$) อย่างไรก็ตามยังคงอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสีดา 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การแนะแนว	4.43	0.49	มาก
การนิเทศการศึกษา	4.42	0.75	มาก
การคัดเลือกหนังสือ/แบบเรียน	4.33	0.76	มาก
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี	4.31	0.64	มาก
ส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็งทางวิชาการ	3.95	0.80	มาก
ภาพรวม	4.18	0.51	มาก

2. ผลเปรียบเทียบการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.501, p = 0.014$) โดยครูที่มี ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ($\bar{x} = 4.26, S.D. = 0.49$) สูงกว่าครูที่มี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{x} = 3.98, S.D. = 0.54$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($t = -2.362, p = 0.020$) โดยครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.57$) มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{x} = 4.07, S.D. = 0.77$) ขณะที่ด้านที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงาน วิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประกันคุณภาพ การส่งเสริมชุมชน การประสานความร่วมมือ และด้านอื่น ๆ รวม 16 ด้าน ($p > .05$)

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ประสบการณ์การทำงานของครูมีผลต่อการรับรู้ การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม และมีผลชัดเจนในด้านการ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ขณะที่ด้านอื่น ๆ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้าน	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{x}$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{x}$)	t	p	ผลการทดสอบ
การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยี	4.07	4.40	-2.362	0.020	แตกต่าง*
ภาพรวม	3.98	4.26	-2.501	0.014	แตกต่าง*
ด้านอื่น ๆ (16 ด้าน)	-	-	-	> .05	ไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสี่ตา 1 และ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานด้านวิชาการ ผลการวิจัยที่พบว่าการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการแนะแนวและด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมผู้เรียนอย่างรอบด้านและการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้อยู่ในระดับมาก แต่อาจสะท้อนข้อจำกัดด้านบริบทความร่วมมือ หรือทรัพยากรของชุมชน ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการสนับสนุนเชิงนโยบาย และการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตราภรณ์ ร่วมจิตร และคณะ (2023) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูง และสอดคล้องกับ ศศิธร ฉิมสวัสดิ์ และประพันธ์ ธรรมไชย (2025) ที่รายงานว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการนิเทศและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ไพชอล ตาปู และคณะ (2025) ที่ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งสอดคล้องกับ ปิยะ ล้มฉาย และคณะ (2025) ที่เสนอว่าผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตควรมุ่งเน้นการกำกับคุณภาพทางวิชาการและการพัฒนาระบบการบริหารอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ (2025) ที่ระบุว่าการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นหลัก ทั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการยังคงเป็นภารกิจสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม

2. ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผลการเปรียบเทียบพบว่าโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้ต่อการบริหารงานด้านวิชาการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญเฉพาะด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ยาวนานมีโอกาสเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง จึงมีความเข้าใจภาพรวมของระบบบริหารงานวิชาการได้ชัดเจนกว่า

ผลดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ฉิมสวัสดิ์ และ ประพันธ์ ธรรมไชย (2025) ที่พบว่าประสบการณ์ทำงานส่งผลต่อการรับรู้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ปิยะ ล้มฉายและคณะ (2025) ที่ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะเชิงกลยุทธ์และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ในประเด็นการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ไพพอล ตาปู และคณะ (2025) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ครูที่มีประสบการณ์มากจึงอาจมองเห็นพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีได้ชัดเจนกว่า ส่งผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ จิตราภรณ์ ร่วมจิตร และคณะ (2023) ยังพบว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือของครูทุกช่วงประสบการณ์ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูรุ่นใหม่และครูที่มีประสบการณ์ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ความแตกต่างด้านประสบการณ์ที่พบในงานวิจัยครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้วางแผนพัฒนาครูและเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

โดยสรุปผลการวิจัยทั้งสองประเด็นสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้มแข็งในระดับมาก และปัจจัยด้านประสบการณ์ทำงานมีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบางด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและผลการศึกษาวิจัยร่วมสมัยทั้ง 5 เรื่อง อันแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ ทักษะการบริหาร และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ขับเคลื่อนงานวิชาการได้อย่างเข้มแข็ง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเด่นชัดด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษาพร้อมกันนั้น ประสบการณ์

ของครูยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องเดินควบคู่ทั้ง “ระบบที่ดี” และ “คนพร้อม” โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น เช่น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยพัฒนาระบบวางแผน กำกับติดตาม และเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาแนวทางหรือรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อยืนยันผลในเชิงประจักษ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิตราภรณ์ ร่วมจิตร, นิวัตต์ น้อยมณี และกัมปนาท วัชรนาคม. (2023). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วารสารพิชญทรรศน์, 18(3), 159–168.
- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2025). แนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนในโลกพลิกผัน. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ, 25(1), 61–80.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะ ลิ้มฉาย นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ และสมศักดิ์ จันท่อง. (2025). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มพื้นที่การศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาภาพเชิงอนาคต. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 14(1), 80–97.

- ไพชอล ตาปู, จรุงณี เก้าเอี้ยง และพิมพ์ปิณัฏ์ สุวรรณโณ. (2025). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 15(3-4), 2307-2321.
- ศศิธร ฉิมสวัสดิ์ และประพันธ์ ธรรมไชย. (2025). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.), 7(2), 408-424.